

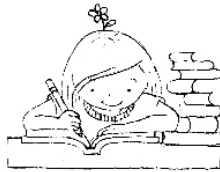
หนังสือดี เปลี่ยนแปลงชีวิตได้
มอบหนังสือดี เป็นของขวัญสำหรับคนที่รักและห่วงใย

ฉบับปรับปรุง

วิธีพูด และ สอนเด็ก

เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้
ทั้งที่บ้านและโรงเรียน

HOW TO TALK SO KIDS CAN LEARN
- AT HOME AND IN SCHOOL

เขียนโดย : **อเดล เฟเบอร์** และ **เอเลน มาซลิช**

ร่วมกับ : **ดร.ลิซ่า ไนเบิร์ก** และ **ดร.โรซาลิน เท็มเพลดัน**

แปลโดย : **ดร.บุษกริน นิตินวงศ์**

บรรณาธิการร่วม : **ภรณ์ ภูริสิทธิ์** และ **สมชัย เบญจมิตร**

มุ่งมั่นทำหนังสือดี... เพื่อคุณ

2 **วิธีพูดและสอนเด็ก** เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ - ฉบับปรับปรุง by **อเดล เฟเบอร์** และ **เอลเลน มาซลิช**

หนังสือ **วิธีพูดและสอนเด็ก** เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ - ฉบับปรับปรุง

แปลจาก : **How To Talk So Kids Can Learn - At Home and in School**

เขียนโดย : **อเดล เฟเบอร์** และ **เอลเลน มาซลิช**

ร่วมกับ : **ดร.ลิซ่า ไนเบิร์ก** และ **ดร.โรซาลีน เท็มเพิลตัน**

แปลและเรียบเรียงโดย : **ดร.บุษกริน นิติวงศ์**

บรรณาธิการร่วมโดย : **ภรณ์ ภูริสิทธิ์** และ **สมชัย เบญจมิตร**

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2567 โดย **บริษัท บี มีเดีย กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด**

ห้ามการลอกเลียนไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ รวมทั้งการจัดเก็บ ถ่ายทอด ใดๆ ด้วยวิธีหรือรูปแบบหรือวิธีการใด ๆ

ด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายภาพ การบันทึก หรือวิธีการอื่นใด โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

Thai Language Translation Copyright © 2024 by **Bee Media Group (Thailand) Co., Ltd.**

HOW TO TALK SO KIDS CAN LEARN AT HOME AND IN SCHOOL Original English Language edition

Copyright © 1965 by **Adele Faber, Elaine Mazlish, Lisa Nyberg and Rosalyn Antine Templeton** All Rights Reserved.

Published by arrangement with the original publisher, **Scribner, an Imprint of Simon & Schuster, LLC.**

พิมพ์ครั้งแรก : พฤษภาคม 2567 2312 9 8 7 6 5 4 3 2 1

ISBN 978-616-444-060-9 ราคา **259** บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

เฟเบอร์, อเดล.

วิธีพูดและสอนเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ - ฉบับปรับปรุง. -

นนทบุรี : บี มีเดีย กรุ๊ป, 2566.

256 หน้า.

1. การสื่อสารทางการศึกษา. I. มาซลิช, เอลเลน, ผู้แต่งร่วม II. บุษกริน นิติวงศ์, ผู้แปล. III. ชื่อเรื่อง

371.1022

ISBN 978-616-444-060-9

BEE MEDIA
GROUP

มุ่งมั่นทำหนังสือดี... เพื่อคุณ

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์

BEE MEDIA
Parenting & Families

69 ซ.เรวัต 12 ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี 11000

ติดต่อสำนักพิมพ์ได้ที่ มือถือ **089-111-7500, 089-120-7700** โทรศัพท์ **02-034-9474**

Line id : **@beemedia** www.facebook.com/beemedia Email : **Info@BeeMedia.co.th**

จัดจำหน่ายโดย : **บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)** | พิมพ์ที่ **บริษัท โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ (1987) จำกัด**

1858/87-90 ถนนเทพรัตน แขวงบางนาใต้ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260 | 18 ซอยประชาอุทิศ 33 แยก 25 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ

โทรศัพท์ 02-826-8000 โทรสาร 02-826-8356-9 http://www.se-ed.com | กรุงเทพฯ 10140 โทร 02-428-7500 Line ID : @asp1987

กรณีต้องการสั่งซื้อจำนวนมาก เพื่อใช้เป็นของขวัญหรือ ส.ค.ส. ในทุกเทศกาล เช่น ปีใหม่ งานสัมมนา งานอบรม พัฒนานักบุคลากรหน่วยงานหรือเป็นของขวัญเพื่อคนที่รักและห่วงใย **ขอรับส่วนลดพิเศษที่ 089-111-7500, Line id : @beemedia, www.BeeMedia.co.th**

พัฒนา
นิตานอนอบสายตาธันธา
www.greenseed.com

หนังสือเล่มนี้จัดพิมพ์ด้วยความรับผิดชอบและใช้กระดาษถนอมสายตาอย่างดี ทุกเล่ม
รับประกันความพอใจสูงสุด หากเกิดปัญหาการพิมพ์ สามารถเปลี่ยนเล่มใหม่ได้ทันที*

TO _____

FROM _____

- สิ่ง ดี ๆ จาก ผู้ ให้ สู่ ผู้ รับ -

ผู้ที่มอบหนังสือเล่มนี้ให้แต่ท่าน คือผู้ที่มีความเอาใจใส่และปรารถนาสิ่งที่ดี
 ที่สุด **จึง**ได้มอบหนังสือเล่มนี้ **ที่**จะช่วยให้ท่านได้มีแนวทางในการพูดสอนเด็ก
เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ **ตั้ง**ศักยภาพของตัวเขา **สร้าง**วินัยและทำให้เขามี
ความรับผิดชอบต่อการเรียนด้วยตัวเอง ทั้งที่บ้านและโรงเรียน

นี่คือสิ่งที่คุณพิเศษผู้ที่รักและห่วงใยในตัวท่านได้มอบหนังสือเล่มนี้ให้ เพียง
 เพื่อต้องการให้คนที่ท่านรักและห่วงใย มีชีวิตที่ดีขึ้นตลอดไป

เพราะหนังสือดีเล่มนี้ เปลี่ยนแปลงชีวิตคนเราให้ดีขึ้นได้

สมชัย เบนจุมิตร

มุ่งมั่นทำหนังสือ... เพื่อคุณ

การมอบหนังสือดีแก่ผู้ที่ท่านรักและห่วงใย เป็นการเพิ่มสิ่งดีให้กับตนเองและผู้ได้รับ สำหรับ
 ผู้รับนั้น เมื่อท่านได้รับหนังสือดีเล่มนี้ ขอให้ตอบแทนสิ่งดี ๆ คืนแก่ผู้ให้ด้วยการอ่านให้จบ 1 ครั้ง
 และให้ผู้อื่นยืมอ่าน 1 ครั้ง เพราะเท่ากับท่านได้ช่วยให้ตัวท่านเองและคนรอบข้าง มีชีวิตที่ดีขึ้น

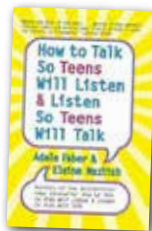
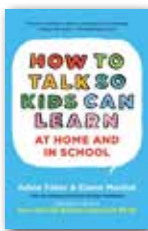
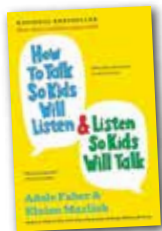

4 **วิธีพูดและสอนเด็ก** เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ - ฉบับปรับปรุง by **อเดล เฟเบอร์** และ **เอลเลน มาซลิตซ์**

- **เกี่ยวกับผู้เขียน** -

อเดล เฟเบอร์ และ **เอลเลน มาซลิตซ์** ได้รับการยกย่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และนักจิตวิทยาเด็กในอเมริกาว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก หนังสือของเธอทั้งสองขายดีมาก อาทิ **How To Talk So Kids Will Listen** และหนังสือเล่มนี้ **How To Talk So Kids Can Learn at Home and in School** (วิธีพูดและสอนเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ ทั้งที่บ้านและโรงเรียน) เป็นหนังสือที่มีคุณค่ามาก ได้รางวัลและการยกย่องจากนิตยสารสำหรับแม่และเด็กในอเมริกาว่าเป็น **“หนังสือเล่มที่ดีที่สุดในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวและโรงเรียน”** รวมทั้งเล่ม **How To Talk So Teens Will Listen and Listen So Teens Will Talk** (พูดกับวัยรุ่นอย่างไร ให้เขาเชื่อฟัง ยอมรับ และไม่ต่อต้านคุณ - **บี มีเดีย**) นอกจากนี้โปรแกรมสัมมนาและรายการโทรทัศน์ของเธอทั้งสองได้ถูกนำไปใช้อบรมผู้ปกครองมาแล้วเป็นพัน ๆ กลุ่มทั่วโลก

- How to Talk So Kids Will Listen & Listen So Kids Will Talk

- How To Talk So Kids Can Learn at Home and in School
วิธีพูดและสอนเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้

- How to Talk So Teens Will Listen...
พูดกับวัยรุ่นอย่างไร ให้เขาเชื่อฟัง ยอมรับ และไม่ต่อต้านคุณ

หนังสือ **“วิธีพูดและสอนเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ - ทั้งที่บ้านและโรงเรียน”** เล่มนี้ เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญการสื่อสารในครอบครัว **อเดล เฟเบอร์** และ **เอลเลน มาซลิตซ์** โดยเขียนร่วมกับ **ดร.ลิซ่า ไนเบิร์ก** และ **ดร.โรซาลิน เท็มเพิลตัน** จะทำให้ท่านได้เรียนรู้สิ่งสำคัญดังนี้...

- ทศนคติและการใช้คำพูดเป็นหัวใจสำคัญที่กระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ด้วยตัวเอง
- วิธีช่วยให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง กล้าเผชิญหน้าและเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ไม่คุ้นเคย
- วิธีพูดที่จะทำให้เด็กมีสำนึกรับผิดชอบ และมีวินัยในตนเอง
- วิธีส่งเสริมให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตัวเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพที่เขาควรจะเป็น

หมายเหตุ บรรณาธิการ

!ชื่อหรือไม่ว่าคำพูดและวิธีสอนของพ่อแม่และคุณครูนั้นมีผลกระทบต่อชีวิตในอนาคตของเด็กอย่างยิ่ง ดังคำของนักจิตวิทยาเด็กที่มีชื่อเสียง ดร.เฮม จินอตต์ ที่ว่า **“วิธีที่พ่อแม่และครูพูดกับเด็กว่าพวกเขาารู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับเด็กนั้น คำพูดของพวกเขาจะมีผลกระทบอย่างมากต่อการยอมรับนับถือและคุณค่าในตัวของเด็กเอง และโดยส่วนใหญ่แล้ววิธีการสื่อสารของพ่อ แม่ และครู จะเป็นตัวกำหนดชีวิตในอนาคตของเด็กคนนั้น”** ดังนั้นพ่อแม่และครู ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตและชะตากรรมของเด็ก จึงไม่ควรใช้เพียงสามัญสำนึกในการเลี้ยงดูและสั่งสอนเท่านั้น แต่ควรเรียนรู้และศึกษาทักษะวิธีการที่ดีในการพูดสื่อสารและสอนเด็ก เพื่อช่วยให้ชีวิตของเขาเหล่านั้นดีขึ้น

หนังสือ **“วิธีพูดและสอนเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ - ทั้งที่บ้านและโรงเรียน ฉบับปรับปรุง”** เป็น **หนังสือดี** ที่ประยุกต์หลักการของ ดร.เฮม จินอตต์ และนำทักษะวิธีการจากหนังสือ **“How To Talk So Kids Will Listen... - พูดกับลูกอย่างไร ให้เขาเชื่อฟัง... ฟังลูกพูดอย่างไร ให้เขาไว้ใจ...”** มาประยุกต์ใช้ ช่วยให้พ่อแม่และคุณครูมีแนวทางในการพูดเพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้ มีวินัยและรับผิดชอบต่อการเรียนของตน ซึ่งจะทำให้เขาเป็นตัวของตัวเองและสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตอนาคตให้เป็นไปตามสิ่งที่เขาอยากจะเป็น

สำนักพิมพ์ BEE MEDIA Parenting & Families ภูมิใจที่ได้นำเสนอ **หนังสือดี** เล่มนี้ ซึ่งจะช่วยให้พ่อแม่และครูทุกคน มีทักษะวิธีการที่ดีในการพูดและสอนเด็ก เพื่อช่วยทำให้ชีวิตอนาคตของเด็กเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

เพราะหนังสือดีเล่มนี้ เปลี่ยนแปลงชีวิตคนเราให้ดีขึ้นได้

สมชัย เบญจมิตร

มุ่งมั่นทำหนังสือดี... เพื่อคุณ

6 **วิธีพูดและสอนเด็ก** เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ - ฉบับปรับปรุง by **อดิสร เฟมเบอร์** และ **เอเลน มาซลิส**

**“วิธีที่ พ่อ แม่ และ ครู พูดกับเด็ก
ว่าพวกเขาารู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับเด็กนั้น
'คำพูดของพวกเขา' มีผลกระทบอย่างมาก
ต่อการยอมรับนับถือและคุณค่าในตัวของเด็กเอง
และโดยส่วนใหญ่แล้ววิธีการสื่อสารของ พ่อ แม่ และ ครู
จะเป็นตัวกำหนดชีวิตในอนาคตของเด็กคนนั้น”**

ดร.เฮม จีโนตต์

- เกี่ยวกับผู้แปล **ดร.บุษกริน นิติวงศ์** -

ดร.บุษกริน นิติวงศ์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและโท สาขา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ Warwick University สหราชอาณาจักร ปริญญาเอก จากสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติลิรินธร ม.ธรรมศาสตร์ โดยรับทุนโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) นอกจากนี้ เธอยังมีประสบการณ์ทำงานทางด้านคอมพิวเตอร์ในแวดวงธนาคาร และบริษัทชั้นนำ ทั้งในและต่างประเทศ

ดร.บุษกริน สนใจการพัฒนาการศึกษาของเด็ก และการศึกษาแนวออลดอล์ฟ เธอเชื่อว่าเด็ก ๆ ควรได้เล่นสนุกและเรียนรู้ตามวัยโดยไม่เร่งรัด รวมทั้งควรได้ใช้ชีวิตอย่างอิสระจากสื่อดิจิทัล ปัจจุบันเธอเป็นคุณแม่ของลูก 2 คน วัย 20 ปี และ 17 ปี และทำงานที่สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย

- เกี่ยวกับบรรณาธิการร่วม **ภรณ์ ภูริสิทธิ์** -

ภรณ์ ภูริสิทธิ์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรับทุนธนาคารแห่งประเทศไทยศึกษาปริญญาโทที่ Duke University เคยทำงานธนาคารแห่งประเทศไทย และบริษัทไอทีในสิงคโปร์และสหรัฐอเมริกา และศึกษาปริญญาโทด้านศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

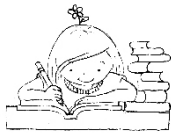
ภรณ์ สนใจเรียนรู้ด้านจิตวิทยาเด็ก จึงมีผลงานแปลหลายเล่ม อาทิ วิธีพูดกับลูก วิธีฝึกเด็กให้ฉลาดและเก่ง ลูกโซคิตที่มีพ่อแม่อย่างเรา ฯลฯ โดย สำนักพิมพ์ บี มีเดีย ปัจจุบัน เธอเป็นนักแปลอิสระ และเป็นกระบวนกร (ผู้ออกแบบและจัดกระบวนการเรียนรู้) สำหรับเด็กและเยาวชนนอกระบบของสถาบันยุวโพธิชน

สารบัญ

- เกี่ยวกับผู้เขียน 4
หมายเหตุ บรรณาธิการ 5
เกี่ยวกับผู้แปล และบรรณาธิการร่วม 6
ความเป็นมาของหนังสือเล่มนี้ 9

1. **วิธีจัดการกับอารมณ์และความรู้สึก**
ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของเด็ก 15
2. **ทักษะ 7 ประการ ที่ทำให้เด็ก**
ร่วมมือกับพ่อแม่และครูด้วยความเต็มใจ 53
3. **วิธีสอนให้เด็กมีวินัย และรับผิดชอบต่อหน้าที่**
และการเรียนของตัวเอง - โดยไม่ต้องใช้การลงโทษหรือข่มขู่บังคับ 87
4. **6 ขั้นตอน ในการส่งเสริมให้เด็ก**
มีความคิดสร้างสรรค์และมีความรับผิดชอบ 115
5. **ชมเชยเด็กอย่างไร จึงไม่ทำให้เกิดผลเสีย**
วิจารณ์ลูกอย่างไร ถึงไม่ทำให้เขาซ้ำใจ 152
6. **วิธีช่วยเด็กให้หลุดพ้น จากการถูกตราหน้า**
ด้วยบทบาทที่คนอื่นกำหนดให้ 182
7. **วิธีการร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและครู**
เพื่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็ก 216
8. **ดาข่ายดักฝัน 248**

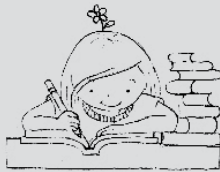

**“พ่อแม่ และ ครู จำเป็นต้องร่วมมือกัน
และเป็นพันธมิตรกันในการสอนเด็ก
พวกเขาจำเป็นต้องเรียนรู้ถึงความแตกต่าง
ระหว่าง ‘คำพูดที่ทำลายกำลังใจ’
กับ ‘คำพูดที่เสริมสร้างกำลังใจให้อยากเรียนรู้’**

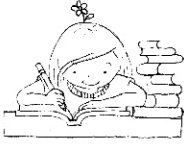
**ระหว่าง ‘คำพูดที่ทำให้เกิดการเผชิญหน้า
ที่ไม่สามารถกระตุ้นให้เด็กคิดหรือมีสมาธิได้’
กับ ‘คำพูดที่จะทำให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง
ในการที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยแรงกระตุ้น
จากภายในของตัวเอง’**

**กั้งนี้เพื่อช่วยกระตุ้นให้เด็กพัฒนา
ศักยภาพในการเรียนรู้และมีชีวิตอนาคตที่ดี
ด้วยตัวของเธอเอง”**

ความเป็นมาของหนังสือเล่มนี้

ความเป็นมาของหนังสือเล่มนี้ เริ่มต้นขึ้นเมื่อครั้งที่เราทั้งสองยังเป็นคุณแม่วัยสาวที่ได้เข้าร่วมสัมมนาในกลุ่มผู้ปกครองซึ่งจัดโดย **ดร.เฮม จินอตต์***

นักจิตวิทยาเด็กที่มีชื่อเสียง หลังจากการประชุมสัมมนาแต่ละครั้ง เรา 2 คนจะขับรถกลับบ้านด้วยกันและตื่นตะลึงกับพลังอำนาจของทักษะการสื่อสารใหม่ ๆ ที่กำลังเรียนรู้ อีกทั้งรู้สึกเสียดายว่าทำไมถึงไม่ได้รู้เรื่องเหล่านี้มาก่อนที่จะมาทำงานเกี่ยวข้องกับเด็ก - เราคนหนึ่งทำงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมนิวยอร์กซิตี อีกคนทำอยู่แถวแมนฮัตตัน

ในช่วงนั้นเราไม่ได้คิดว่าจะได้รับผลตอบแทนเป็นอย่างดีจากการเผยแพร่ประสบการณ์ที่ได้รับจากการสัมมนา แต่ 30 ปีต่อมา หนังสือที่เราเขียนให้กับผู้ปกครองได้ผ่านการตีพิมพ์กว่า 5 ล้านเล่ม และได้รับการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ มากกว่า 30 ภาษา การบรรยายที่เราได้จัดขึ้นในเกือบทุกรัฐในสหรัฐอเมริกาและทุก ๆ จังหวัดในแคนาดามีผู้สนใจเป็นจำนวนมาก ผู้คนกว่า 100,000 กลุ่ม ใช้โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการของเรา ทั้งที่เป็นภาพ และเสียง ในสถานที่ไกลแสนไกล เช่น นิการาแก้ว เคนยา มาเลเซีย รวมทั้งนิวซีแลนด์

และตลอดระยะเวลา 24 ปีที่ผ่านมา เราได้รับข่าวจากคุณครูถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน ซึ่งเป็นผลมาจากการเข้าฟังบรรยายหรืออ่านหนังสือของเรา ในที่สุดพวกเขาก็ขอให้เราเขียนหนังสือที่คล้าย ๆ กันสำหรับพวกเขาโดยเฉพาะ **โดยมีคุณครูท่านหนึ่ง จากเมืองดีทรอยต์ รัฐมิชิแกน** เขียนจดหมายมาว่า...

* **ดร.เฮม จินอตต์ (Haim Ginott)** เป็นผู้เขียนหนังสือ *Between Parent and Child* หรือ **“วิธีพูดกับลูก โดยไม่ทำร้ายจิตใจของเขา และทำให้เขาร่วมมือยอมทำตามคุณ - จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ บี มีเดีย”** ท่านเป็นนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาในการสื่อสารกับเด็ก

“หลังจากที่ดิฉันทำงานเป็นครูมานานกว่า 20 ปี ต้องเจอกับเด็กนักเรียนที่วุ่นวายและมีปัญหาจำนวนมากไม่ถ้วน ดิฉันรู้สึกทึ่งกับหลายวิธีที่ได้เรียนรู้จากหนังสือหลายเล่มที่คุณได้เขียนขึ้นสำหรับผู้ปกครอง... ปัจจุบันนี้ในเขตการศึกษาที่ฉันทำงานเป็นครูที่ปรึกษานั้นกำลังดำเนินการออกแบบแผนงานฝึกวินัยใหม่ของทั้งโรงเรียน ฉันมีความเชื่อมั่นมากกว่าทักษะความรู้ในหนังสือของคุณจะเป็นเสาหลักของแผนงานใหม่ดังกล่าว ไม่ทราบว่าคุณทั้งสองเคยคิดที่จะเขียนหนังสือวิธีพูดกับเด็กสำหรับครูโดยเฉพาะมั้ยคะ”

นักสังคมสงเคราะห์จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในเมืองฟลอริดาแซนด์ รัฐมิสซูรี เขียนจดหมายมาว่า

“เมื่อไม่นานนี้ดิฉันได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการจากหนังสือ **‘HOW TO TALK SO KIDS WILL LISTEN... - พูดกับลูกอย่างไร ให้เขาเชื่อฟัง... ฟังลูกพูดอย่างไร ให้เขาไว้ใจ...’** ให้กับผู้ปกครองในเขตการศึกษาของดิฉัน ผู้ปกครองท่านหนึ่งซึ่งมีอาชีพเป็นครู เริ่มใช้ทักษะใหม่ที่ได้อ่านรู้กับนักเรียนในห้องเรียน และสังเกตเห็นว่าปัญหาพฤติกรรมที่ไม่ดีของเด็กลดลงอย่างเห็นได้ชัด เรื่องนี้อยู่ในความสนใจของครูใหญ่ผู้ซึ่งกำลังกังวลเรื่องการใช้วิธีลงโทษทางร่างกายและการพักการเรียนที่เพิ่มขึ้นในโรงเรียน ครูใหญ่ประทับใจกับการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนมาก และขอให้ดิฉันดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับคุณครูทุกคนในโรงเรียน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นนั้นน่าทึ่งมาก ปริมาณการลงโทษเด็กลดลงอย่างฮวบฮาบ การทำโทษโดยการกักบริเวณก็ลดลง นอกจากนี้การขาดเรียนของเด็กก็น้อยลง และความเคารพในตัวเองของเด็ก ๆ ดูเหมือนจะเพิ่มขึ้นไปทั่วทั้งโรงเรียน”

ที่ปรึกษาการแนะแนวของนิวยอร์กซิตี เขียนมาว่า

“ดิฉันรู้สึกกังวลอย่างมากกับปัญหาของเด็กที่พกมิดและป็นมา โรงเรียนที่นับวันมีแต่จะเพิ่มขึ้น ดิฉันไม่คิดว่าการเพิ่มจำนวนรปภ. และ

เครื่องตรวจจับโลหะจะเป็นคำตอบ แต่การสื่อสารที่ดีน่าจะช่วยให้ บางทีถ้าบรรดาคุณครูรู้จักใช้ทักษะต่าง ๆ ที่คุณทั้งสองเขียนถึง เขาเหล่านั้นอาจจะช่วยให้เด็ก ๆ ที่ขาดความอดทนอดกลั้นต่ออารมณ์โกรธของตัวเองนั้นรู้จักแสดงออกในวิธีการที่ไม่รุนแรง ไม่ทราบว่าคุณคิดจะเขียนหนังสือเล่มสำหรับครู ครูใหญ่ อาสาสมัครผู้ปกครอง ผู้ช่วยครู คนขับรถโรงเรียน เลขาฯ และบุคลากรอื่น ๆ ที่ทำงานในโรงเรียนมัธยม

เราพิจารณาข้อแนะนำต่าง ๆ เหล่านี้อย่างจริงจัง แต่สุดท้ายก็สรุปกันว่าเราคงไม่สามารถรับประกันการเขียนหนังสือสำหรับคุณครูได้ เพราะคิดว่าเรายังไม่มีประสบการณ์พอในแวดวงครูอาจารย์ แต่จากนั้นไม่นาน เราได้รับโทรศัพท์จาก **ดร.โรซาลีน เທີเมเพลดัน** และ **ดร.ลิซา ไนเบิร์ก** ดร.ลิซาสอนนักเรียนในชั้นประถม 3 และ 4 ที่โรงเรียนประถมแบร์ทเทิน เมืองสปริงฟิลด์ รัฐโอเรกอน ส่วนดร.โรซาลีนสอนนักศึกษาครูที่มหาวิทยาลัยแบรดลีย์ ที่เมืองพีโอเรีย รัฐอิลลินอยส์ ทั้ง 2 คนได้ถ่ายทอดความกังวลใจถึงธรรมเนียมปฏิบัติในการบังคับขู่เข็ญและลงโทษซึ่งมักจะเป็นวิธีที่บรรดาครูในโรงเรียนเลือกใช้เพื่อทำให้เด็กประพฤติตัวดี และกล่าวว่า **พวกเขาได้ค้นหาสื่อการสอนที่จะเสนอให้ครูบาอาจารย์พิจารณาทางเลือกอื่นที่ช่วยให้เด็กนักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้สามารถควบคุมตนเองได้** ตอนที่พวกเขาอ่านหนังสือ **“HOW TO TALK SO KIDS WILL LISTEN... - พูดกับลูกอย่างไร ให้เขาเชื่อฟัง... ฟังลูกพูดอย่างไร ให้เขาไว้ใจ...”** พวกเขาารู้สึกว่าหนังสือเล่มนี้เป็นสิ่งที่พวกเขาอยากมานาน และขออนุญาตนำเนื้อหาในหนังสือไปเขียนบทความเพื่อประยุกต์ใช้กับครูอาจารย์

เมื่อเราได้คุยกัน เราก็เห็นชัดเจนว่า เธอทั้งคู่มีประสบการณ์มากมาย เคยสอนทั้งในโรงเรียนที่อยู่ในเมือง นอกเมือง และในชนบทที่ห่างไกลในบริเวณต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทั้งคู่ได้รับปริญญาเอกด้านการศึกษาและเป็นที่ยอมรับในฐานะผู้นำการประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับการประชุม

ผู้ปกครอง และแล้ว จู่ ๆ โครงการที่พวกเรารู้สึกลึ้งเลอยู่ยาวนานก็ดูเหมือน จะมีความเป็นไปได้ นอกเหนือจากประสบการณ์ในงานสัมมนาของเราและ เรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมมาจากบรรดาครูทั้งหลายตลอดเวลาที่ผ่านมา 20 ปี พวกเราสามารถอ้างอิงประสบการณ์ในอดีตและในปัจจุบันของ นักการศึกษาทั้ง 2 ท่านนี้ได้ ดังนั้น จึงไม่มีอะไรที่จะหยุดยั้งโครงการ ของเราที่จะเขียนหนังสือสำหรับครูอาจารย์ได้อีกต่อไป

ช่วงหน้าร้อนนั้น ครูโรซาลินและครูลิซ่าเดินทางมาพบเรา เรา ทุกคนต่างรู้สึกอบอุ่นใจต่อกันตั้งแต่แรกพบ หลังจากที่สำรวจรูปแบบ ต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ของหนังสือเล่มใหม่ **พวกเราที่ตัดสินใจที่จะเล่าเรื่อง และบรรยายปัญหาจากมุมมองของครูสาวท่านหนึ่ง ผู้ที่พยายามค้นคว้า หาวิธีการต่าง ๆ ที่ดีกว่าเพื่อเข้าใจเด็กนักเรียนของเธอให้มากขึ้น** ประสบการณ์ของเธอคือการหล่อหลอมประสบการณ์ของพวกเราทุกคน การเขียนในเชิงบรรยายเรื่องราวจากมุมมองของตัวละครคนหนึ่งนับเป็น ส่วนเพิ่มเติมจากองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เราเคยใช้ในงานเขียนก่อนหน้านี้ เช่น ภาพการ์ตูน หน้าเตือนความจำ คำถาม คำตอบและเรื่องที่ยกเป็น ตัวอย่าง

เมื่อพวกเราปรึกษาหารือกันมากขึ้น ก็เป็นที่ชัดเจนอีกว่า ถ้าพวกเรา ต้องการสื่อภาพรวมทั้งหมดขององค์ประกอบต่าง ๆ สำหรับการให้ การศึกษาแก่เด็ก พวกเราต้องมองภาพมากกว่าเหตุการณ์ที่เกิดในห้องเรียน และควรให้ความสนใจอย่างเท่าเทียมกันกับผู้ที่เป็นครูคนแรกและเป็นครู อย่างถาวรในชีวิตของเด็ก ซึ่งนั่นก็คือพ่อแม่ผู้ปกครอง อะไรก็ตามที่เกิด ขึ้นในโรงเรียนระหว่างเวลา 9 โมงเช้า ถึงบ่าย 3 โมง จะมีผลกระทบ อย่างใหญ่หลวงต่อสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเวลานั้น นั่นเป็นเพราะ ไม่ว่า พ่อแม่และครูจะหวังดีเพียงใด แต่ถ้าพวกเขาไม่มีเครื่องมือที่ดีพอที่จะช่วย ทำให้ความตั้งใจดีบรรลุผลสำเร็จได้ละก็ เด็กย่อมจะตกเป็นผู้พ่ายแพ้

พ่อกับแม่และครู จำเป็นต้องร่วมมือกันและเป็นพันธมิตรกัน
ในการทำงาน ทั้ง 2 ฝ่ายจำเป็นต้องรู้ความแตกต่างระหว่าง
‘คำพูดที่ทำลายกำลังใจ’ กับ **‘คำพูดที่เสริมสร้างกำลังใจ’**
ต้องรู้ความแตกต่างระหว่าง **‘คำพูดที่ทำให้เกิดการ
เผชิญหน้ากันที่ไม่สามารถกระตุ้นให้เด็กคิดหรือมีสมาธิได้’**
กับ **‘คำพูดที่จะทำให้เด็กเป็นตัวของตัวเองในการที่จะ
เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวของเขาเอง’**

นอกจากนั้น เรายังมีภาระที่ใหญ่หลวงสำหรับเด็กในยุคปัจจุบัน
เพราะมันไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนเลยว่าเด็กหนุ่มสาวจำนวนมากต้องพบเห็น
ภาพความโหดร้ายโดยไม่จำเป็น พวกเขาได้เห็นการแก้ไขปัญหาคด้วยความ
รุนแรง หรือการใช้กระสุนปืน หรือใช้ระเบิด **มันมีความจำเป็นอย่าง
เร่งด่วนที่เราต้องให้แบบอย่างการใช้ชีวิตแก่เด็ก ๆ ในเรื่องการแก้ไข
ปัญหาความขัดแย้ง ด้วยการสื่อสารที่ชัดเจนและใส่ใจต่อกัน** นี่คือการ
ปกป้องคุ้มครองที่ดีที่สุดที่พวกเราสามารถให้กับเด็ก ๆ ซึ่งจะช่วยต่อต้าน
แรงกระตุ้นในตัวของพวกเขาเมื่อเกิดความขัดแย้ง เมื่อเด็กต้องตก
อยู่ในช่วงเวลาที่ยากลี้ภัยไม่ได้ เมื่อเกิดความไม่พอใจและอารมณ์
เดือดดาล แทนที่พวกเขาจะหันไปหาอาวุธ พวกเขาอาจจึกคิดถึงคำพูด
ที่ครั้งหนึ่งเคยได้ยินจากบุคคลสำคัญในชีวิตของเขา

ด้วยความเชื่อมั่นดังกล่าวงานเขียนชิ้นนี้จึงได้เริ่มต้นขึ้น และ 3 ปี
ต่อมาเราก็มีร่างต้นฉบับนับสิบร่าง ในที่สุด พวกเราก็ได้ต้นฉบับที่เสร็จ
สมบูรณ์อยู่ในมือ เราทุกคนรู้สึกพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งพวกเราได้วาง
แนวทางที่ชัดเจนสำหรับหนังสือเล่มนี้ **“HOW TO TALK SO KIDS CAN
LEARN - วิธีพูดและสอนเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ มีวินัย
และรับผิดชอบต่อการเรียนของตัวเอง - ทั้งที่บ้านและโรงเรียน”** ดังนี้

14 **วิธีพูดและสอนเด็ก** เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ - ฉบับปรับปรุง by อเดล เฟเบอร์ และ เอเลน มาชลิตซ์

- พวกเราได้อำนาจที่เป็รูปรธรรม ในเรื่องของทัศนคติและคำพูดที่เป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการเรียนรู้
- พวกเราได้แสดงให้เห็นถึง วิธีการสร้างบรรยากาศที่ทำให้เด็กรู้สึกปลอดภัยที่จะเป็นตัวของตัวเอง กล้าเผชิญหน้าและเรียนรู้กับสิ่งแปลกใหม่และไม่คุ้นเคย
- พวกเราได้แสดงให้เห็นถึง วิธีพูดที่เด็ก ๆ จะได้รับการกระตุ้นให้มีความรู้สึกสำนึกในหน้าที่และรับผิดชอบ และฝึกฝนความมีระเบียบวินัยในตนเอง
- พวกเราได้นำเสนอวิธีการมากมาย ที่จะส่งเสริมให้เด็ก ๆ เกิดความเชื่อมั่นในตัวตน และสามารถพัฒนาตนเองเต็มเต็มตามศักยภาพที่เขาควรจะเป็น

สุดท้ายนี้ เรามีความหวังอย่างแรงกล้าว่าแนวคิดในหนังสือเล่มนี้จะช่วย **คุณพ่อคุณแม่และคุณครูทุกคน** ให้สามารถสร้างแรงบันดาลใจ อีกทั้งเติมพลังให้แก่ลูก ๆ รวมไปถึงลูกศิษย์ทั้งหลายในชีวิตของท่านได้

หมายเหตุผู้เขียน : ตัวละคร **“ฉัน”** ในหนังสือเล่มนี้คือใคร

คำว่า “ฉัน” ในหนังสือเล่มนี้คือ **ลิซ แลนเดอร์** ซึ่งเป็นตัวละครที่สมมุติขึ้นเพื่อส่งผ่านความคิดของเรา โดย **ลิซ** ทำหน้าที่เป็นเสมือนตัวแทนของเรา ที่พยายามถ่ายทอดทักษะวิธีการในการพูดและสอนเด็ก ในเรื่อง **ลิซ** เป็นครูที่อายุยังน้อยดังที่เราเคยเป็น การต่อสู้ดิ้นรนของ **ลิซ** ก็เพื่อสร้างวินัย ความรับผิดชอบ และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้แก่เด็กทุกคน

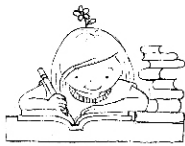

1

การจัดการ อารมณ์และความรู้สึก ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของเด็ก

“ถ้าพ่อแม่ของเรารับฟังความกังวลใจต่าง ๆ และให้เราได้
ระบายออกมา เราคิดว่าตัวเราเองน่าจะมีกำลังใจมากขึ้นที่จะไป
โรงเรียนในวันรุ่งขึ้น และมีความฮึกเหิมที่จะพยายามมากขึ้น”

ความทรงจำในวัยเยาว์ของ “ฉันทิ” เกี่ยวกับการ
บรรดาคุณครูที่สอนหนังสือฉันมา ทั้งครูที่ฉันเคารพรัก
และครูที่ฉันรังเกียจ เป็นแรงบันดาลใจสำคัญที่ทำให้
ฉันตัดสินใจประกอบอาชีพครู!

ฉันมีบัญชีรายการยาวเป็นหางว่าวในใจ ไม่ว่าจะคำพูดหรือ
การกระทำที่ใจร้ายที่ฉันจะไม่วันพูดหรือทำกับเด็กนักเรียนของฉันอย่าง
เด็ดขาด และมีภาพที่ชัดเจนของระดับของความอดทนที่ไร้ขีดจำกัด
รวมถึงความเข้าใจที่ฉันจะพยายามมอบให้กับลูกศิษย์ และตลอด
ช่วงเวลาที่ยืนในคณะศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยนั้น ฉันยึดมั่นใน
แนวคิดและมุ่งมั่นที่จะสอนเด็ก ๆ ให้พวกเขาเกิดความใฝ่รู้

แต่ในวันแรกที่ฉันได้เป็นครู “ตัวจริง” กลับกลายเป็นวันที่น่าตกใจ
สิ่งที่ฉันได้วางแผนและเตรียมไว้มากมายนั้นมีมากพอ ๆ กับสิ่งที่ฉัน
ไม่ได้เตรียมตัวเตรียมใจมาเพื่อรับมือกับเด็ก ๆ ชั้นประถม 6 ทั้ง 32 คน
เด็ก 32 คน ที่โวยวายเสียงดังลั่นห้อง เด็ก ๆ ที่เต็มไปด้วยพลังกำลัง

และมีความต้องการที่ไม่สิ้นสุด แค่เวลาในช่วงเช้าผ่านไปได้เพียงครึ่งวัน ก็มีเสียงดังขึ้นมาจากในห้อง “ใครขโมยดินสอของฉันไป...” “ออกไปให้พ้นหน้าฉันนะ...” “เจียบหน้อยสิ ฉันกำลังพยายามฟังครูพูด...”

ฉันแสร้งทำเป็นไม่ได้ยินเสียงอะอะโวยวายเหล่านั้นและตั้งหน้าตั้งตาสอนต่อไป แต่ก็ยังคงได้ยินเสียงอะอะโวยวายอยู่ “ทำไมผมต้องนั่งติดกับไอ้คนนี้...” “หนูไม่รู้ว่าจะแก้โจทย์ข้อนี้ได้ยังไง...” “ไอ้หมอนี้มันต๋อยหน้าผม...” “เค้าทำหนูก่อนค่ะ”

ฉันเริ่มรู้สึกมีชั้นดี เสียงเด็ก ๆ ในห้องเรียนดังขึ้นเรื่อย ๆ ฉันลืมหูลืมตาของตัวเองถึงเรื่อง “**ความอดทนและความเข้าอกเข้าใจ**” ไปสนิทเด็ก ๆ ในชั้นเรียนนี้สมควรจะได้เจอกับครูที่ควบคุมดูแลพวกเขาได้ และฉันก็ได้ยินตัวเองพูดเสียงดังว่า

- “หยุดพูดกันซะที ไม่มีใครขโมยดินสอของหนูหรอกน่า”
- “หนูต้องนั่งข้างเพื่อนคนนี้ตามที่ครูบอก”
- “ครูไม่สนใจว่าใครเริ่มก่อน ครูต้องการให้พวกเธอหยุดเดี๋ยวนี้”
- “ที่เธอบอกว่าไม่เข้าใจโจทย์หมายความว่า ครูเพิ่งอธิบายหยก ๆ”
- “ครูไม่อยากเชื่อเลย พวกเธอทำตัวยุ่งกับเด็กนักเรียน ป.1 นั่งนิ่ง ๆ กันบ้างได้มั๊ยย...”

เด็กชายคนหนึ่งไม่สนใจฉัน เขาลุกจากที่นั่ง เดินไปที่เครื่องเหลาดินสอแบบหมุนที่หน้าห้องและยื่นเหลาดินสอจนแหลมเปี้ยบ ฉันออกคำสั่งด้วยน้ำเสียงหนักแน่น “หยุดได้แล้ว ไปนั่งที่เดี๋ยวนี้”

“ครูสั่งให้ผมทำโน่นทำนี่ ไม่ได้หรอก” เด็กชายพูด

“เดี๋ยวครูจะขอคุยกับเธอหลังเลิกเรียนนะ”

“ผมอยู่ต่อไม่ได้ครับ ผมต้องรีบขึ้นรถเมล์กลับบ้าน”

“ถ้าอย่างนั้น ครูจำเป็นต้องเชิญพ่อแม่ของเธอมาคุยกับครู”

“ครูโทรหาพ่อแม่ผมไม่ได้หรอกครับ ที่บ้านผมไม่มีโทรศัพท์”

1. วิธีจัดการอารมณ์และความรู้สึก ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของเด็ก 17

เมื่อนาฬิกาบอกเวลาบ่าย 3 โมง ฉันก็รู้สึกหมดเรี่ยวแรง พวกเด็ก ๆ วิ่งพรวดพราดออกจากห้องและกรูไปที่ถนนใหญ่ พวกเขายังมีแรงเหลือเฟือ เวลานี้เด็ก ๆ ได้กลับสู่อ้อมอกของพ่อแม่ของพวกเขา และเวลาของฉันหมดลงแล้ว

ฉันทิ้งตัวลงนั่งและจ้องมองบรรดาโต๊ะที่ว่างเปล่า มันต้องมีอะไรผิดพลาดเกิดขึ้นแน่ ๆ ทำไมเด็ก ๆ ไม่ยอมเชื่อฟังฉันเลย แล้วนี่ฉันควรจะทำตัวอย่างไร เด็ก ๆ ถึงจะยอมรับและเชื่อฟังฉันล่ะ!

รูปแบบการสอนหนังสือในแต่ละวันในช่วงเวลาสองสามเดือนแรกค่อนข้างซ้ำซากจำเจ เริ่มจากช่วงเช้าที่ฉันจะเริ่มต้นการสอนด้วยความหวังที่เต็มเปี่ยม และจบการสอนด้วยความรู้สึกที่แสนเบื่อหน่ายในช่วงบ่าย เมื่อมันเป็นการสอนที่ได้แต่ดันทุรังให้จบ ๆ ไปตามหลักสูตรของโรงเรียน แต่สิ่งที่เลวร้ายกว่าทุก ๆ เรื่องก็คือ ฉันกลายเป็นครูประเภทที่ฉันไม่เคยต้องการจะเป็นเลย ทั้งเจ้าอารมณ์ ฉุนเฉียว จู้จี้ และใจแคบ และลูกศิษย์ของฉันก็กลายเป็นเด็กที่มีอารมณ์ขุ่นมัวและดื้อกว่าเดิม เมื่อเวลาล่วงไปฉันเริ่มย้อนมองดูตัวเองและอดสงสัยไม่ได้ว่าจะทนต่อสถานการณ์เช่นนี้ได้อีกนานแค่ไหน

เจน เดวิส ครูประจำชั้นห้องติดกันได้มาช่วยชีวิตฉันไว้ หลังจากที่ยังเล่าเรื่องราวทุกอย่างให้เธอฟัง วันรุ่งขึ้นเจนแวะมาหาฉันที่ห้องเรียนและนำหนังสือเก่า ๆ เล่มหนึ่งที่ชื่อ **'HOW TO TALK SO KIDS WILL LISTEN... - พูดกับลูกอย่างไร ให้เขาเชื่อฟัง... ฟังลูกพูดอย่างไร ให้เขาเข้าใจ...'** “ฉันไม่รู้ว่าคุณหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้คุณได้รีเพลานะ” เจนพูด “แต่ทักษะวิธีการต่าง ๆ ในหนังสือเล่มนี้ช่วยฉันเรื่องการใช้เหตุผลกับลูกของฉันที่บ้าน และยังได้ช่วยสร้างความเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนฉันด้วยนะ”

18 **วิธีพูดและสอนเด็ก** เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ - ฉบับปรับปรุง by **อดิสร เฟเบอร์** และ **เอเลน มาซลิส**

ฉันกล่าวคำขอบคุณ และเก็บหนังสือเล่มนั้นไว้ในกระเป๋าเอกสาร แล้วลืมมันไปเลย 1 สัปดาห์ต่อมา ขณะที่กำลังนอนพักรักษาตัวจากอาการไข้หวัด ฉันก็หยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาและเปิดอ่านด้วยความซึ้งใจ ฉันเห็นคำพูดที่เป็นอักษรตัวเข้มในบทแรก ๆ ปรากฏเด่นชัดออกมา

- **เมื่อเด็กรู้สึกอย่างไร เขาก็จะแสดงออกมาอย่างนั้น!**
- **เมื่อเด็กรู้สึกดี เขาก็จะประพฤติดี!**
- **แล้วเราจะช่วยให้พวกเขาารู้สึกดีได้อย่างไร**
- **ก็โดยการยอมรับความรู้สึกของพวกเขา!**

ฉัน เอนตัวนอนและหลับตาลง แล้วนึกย้อนถามตัวเองว่าเคยยอมรับความรู้สึกของพวกเขาเด็กนักเรียนหรือไม่ ในหัวของฉัน ฉันนึกถึงแต่คำพูดโต้ตอบของตัวเองกับเด็ก ๆ ในช่วงสัปดาห์นั้น

นักเรียน : “หนูเขียนเรียงความไม่ได้ค่ะ คุณครู”

ฉัน : “ไม่จริงหรอกจ้ะ”

นักเรียน : “แต่หนูคิดหัวข้อที่จะเขียนไม่ออกค่ะ”

ฉัน : “**ได้สิจ้ะ หนูทำได้ เลิกบ่นระปอดกระแปดแล้ว ลองมือเขียนซะที”**

นักเรียน : “ผมเกลียดวิชาประวัติศาสตร์ครับ ใครจะไปสนใจว่าเกิดอะไรขึ้นเมื่อร้อยปีที่แล้ว”

ฉัน : “**เธอควรจะสนใจนะจ้ะ ประวัติศาสตร์ของประเทศเป็นสิ่งสำคัญนะ”**

นักเรียน : “วิชานี้น่าเบื่อฮะ”

ฉัน : “**ไม่หรอกจ้ะ ถ้าเธอให้ความใส่ใจ เธอจะรู้ว่าวิชานี้น่าสนใจไม่น้อยเลยทีเดียวนะ”**

1. **การจัดการอารมณ์และความรู้สึก** ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของเด็ก 19

มันช่างขัดแย้งกันสินที ฉันเป็นครูที่คอยพร่ำสอนลูกศิษย์ในเรื่อง สิทธิส่วนบุคคล ว่าเด็ก ๆ สามารถแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของพวกเขา แต่ในความเป็นจริงแล้ว เมื่อโตก็ตามที่เด็ก ๆ พูดแสดงความรู้สึกออกมา ฉันกลับเพิกเฉยต่อความรู้สึกของพวกเขา และได้เถียงกับพวกเขา สิ่งที่ฉันสื่อกับนักเรียนคือ **‘เธอมีความผิดในสิ่งที่เธอกำลังรู้สึก จงฟังครูและเชื่อในสิ่งที่ครูพูดเถิด’**

ฉันนั่งบนเตียงและพยายามระลึกถึงเรื่องราวในอดีตว่าคุณครูของฉันได้เคยกระทำการสิ่งเหล่านี้ต่อฉันหรือไม่ มีอยู่ครั้งหนึ่งในสมัยที่ฉันกำลังเรียนหนังสืออยู่ชั้นมัธยม ฉันมีความทุกข์ใจเหลือเกินที่สอบตกเป็นครั้งแรกในชีวิต ครูวิชาคณิตศาสตร์พยายามพูดให้กำลังใจฉัน “สิช เธอไม่ต้องเสียใจไปหรอก มันไม่ใช่เธอขาดทักษะวิชาเราคณิตหรอกนะ เธอแค่ยังไม่รู้จักประยุกต์ใช้เท่านั้นเอง เธอต้องตั้งใจว่าเธอจะทำได้ ปัญหาของเธอก็คือเรื่องทัศนคติที่ไม่ดีต่อตัวเองเท่านั้น”

ครูอาจจะพูดถูก และฉันรู้ว่าครูมีเจตนาดี แต่คำพูดของครูทำให้ฉันรู้สึกโง่และไม่ดีพอ มีอยู่ขณะหนึ่งที่ฉันไม่ได้ฟังครูพูดเลย ฉันมัวแต่มองหมวดของครูที่ขยับขึ้นขยับลงจนครูพูดจบแล้วฉันจะได้อยู่ห่าง ๆ ครูซะที ซึ่งนั่นคงเป็นสิ่งที่ลูกศิษย์กำลังรู้สึกต่อฉันในขณะนี้เช่นกัน

ในช่วงเวลาสองสามสัปดาห์ต่อมา ฉันพยายามตอบสนองต่อความรู้สึกของเด็กนักเรียนให้มากขึ้น และพยายามสะท้อนภาพของพวกเขาให้ถูกต้อง

“การเลือกหัวข้อเรียงความ ไม่ได้เป็นเรื่องง่าย ๆ เลยสินะ”

“ครูเข้าใจว่าหนูรู้สึกยังไงต่อวิชาประวัติศาสตร์ หนูกำลังสงสัยใช่ไหมว่าทำไมใครใครถึงต้องให้ความสนใจกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต”

และความพยายามของฉันก็บังเกิดผล เห็นได้ทันทีเลยว่าเด็ก ๆ รู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลง พวกเขาพยักหน้า สบสายตา และพูดคุยกับฉันมากขึ้น แต่แล้วหลังจากนั้นวันหนึ่ง เด็กนักเรียนคนหนึ่งชื่ออเล็กซ์

ประกาศก็องว่า “ผมไม่ต้องการไปโรงยิม และไม่มีใครบังคับผมได้” ในใจฉันคิดแต่ว่า พอกันที ฉันไม่ทนอีกแล้ว และไม่ลังเลใจแม้แต่น้อยที่จะพูดตอบเขาไปด้วยน้ำเสียงอันเย็นชาว่า “อเล็กซ์ เธอจะไปโรงยิมหรือจะไปพบครูใหญ่!”

ทำไมมันถึงเป็นเรื่องที่ยากเย็นเหลือเกินที่จะยอมรับความรู้สึกของพวกเขาเด็ก ๆ นะ ในขณะที่พักกินข้าวกลางวัน ฉันได้ถามคำถามเดียวกันนี้ที่โต๊ะอาหาร และเล่าให้เจนซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงานและครูคนอื่นที่โต๊ะฟังถึงเรื่องราวที่ได้อ่านพบจากหนังสือและความคิดของฉัน

มาเรีย เอสเทิล ผู้ปกครองที่มาช่วยงานเป็นอาสาสมัคร รีบออกตัวแก้ต่างแทนครูทุกคน เธอกล่าวว่า “ก็มันมีเด็ก ๆ ในห้องเรียนตั้งหลายคน เนื้อหาที่ต้องสอนก็มีอยู่มากมาย ครูจะไปตั้งความคาดหวังในตัวครูเองให้มากอคงกังวลใจต่อทุก ๆ คำพูดของตัวเองได้ยังไงคะ”

ฉันดูเหมือนกำลังคิดอะไรอยู่ เธอพูดว่า “บางที ถ้าผู้ใหญ่ในชีวิตของเราให้ความใส่ใจสักหน่อยต่อคำพูดของพวกเขา เราคงไม่ต้องมานั่งแก้ไขความเข้าใจผิดหลาย ๆ อย่างในวันนี้ ยอมรับความจริงเถอะ พวกเราเองเป็นผลพวงจากอดีต พวกเราพูดคุยกับนักเรียนของเราในแบบที่พ่อแม่และครูเคยพูดกับเรา ฉันรู้ว่า แม่แต่กับลูก ๆ ที่บ้าน ฉันก็ใช้เวลา นานกว่าจะเลิกพูดคำพูดบหเดิม ๆ มันนับเป็นการก้าวกระโดดที่ยิ่งใหญ่สำหรับฉันที่เปลี่ยนวิธีการพูดจาก **‘รอยถลอกแค่นี้ไม่เจ็บหรอก มันแค่เรื่องเล็กน้อยเท่านั้น’** เปลี่ยนเป็น **‘แผลถลอกนั้นเจ็บน่าดูเลยนะ’**”

เคน วัตสัน ครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ทำหน้างุนงง “ผมพลาดประเด็นสำคัญอะไรไปรีเปล่าครับ” เคนถาม “ผมไม่เห็นว่ามันจะต่างกันตรงไหนเลย”

ฉันคิดหนัก และหวังว่าจะมีตัวอย่างที่สามารถทำให้เคนเข้าใจถึงความแตกต่างนั้นได้ ในขณะที่นั้น ฉันได้ยื่นเสียงเจนนพูดว่า “เคน ลอง

1. **การจัดการอารมณ์และความรู้สึก** ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของเด็ก 21

จินตนาการว่าคุณยังเป็นเด็กวัยรุ่นและเพิ่งจะได้เข้าร่วมทีมกีฬาของโรงเรียน จะเป็นบาสเกตบอล ฟุตบอล หรือกีฬาอะไรก็ได้”

เคนยืม “ฟุตบอล” เขาตอบ

“ตกลงค่ะ” เจนพูดและพยักหน้า “ตอนนี้ลองจินตนาการว่าคุณกำลังจะเข้าร่วมซ้อมกีฬากับทีมเป็นครั้งแรก คุณมีใจที่เปี่ยมไปด้วยความกระตือรือร้น ครูฝึกเรียกหาคุณและบอกว่าคุณถูกคัดเลือกออกจากทีม”

เคนร้องคราง

“ต่อจากนั้น” เจนพูดต่อ “คุณพบครูประจำชั้นที่ไกลทางเดินและบอกครูถึงเรื่องที่เพิ่งจะเกิดขึ้น เอาละ ลองสมมุติว่าฉันเป็นครู ฉันมีวิธีโต้ตอบได้หลายอย่าง ลองเขียนสิ่งที่ ‘เด็กน้อยในตัวคุณ’ รู้สึกนึกคิดต่อการตอบโต้แต่ละอย่าง” เคนยิ้มยิงฟัน หยิบปากกาออกมาและเขียนลงบนกระดาน

|| **นี่เป็นการโต้ตอบหลายรูปแบบที่ เจน ทดลองกับ เคน**

- **แบบ “ปฏิเสธความรู้สึก”**

“มันไม่มีเรื่องอะไรต้องมานั่งเสียอกเสียใจหรอกนะ โลกนี้ยังไม่แตกเป็นเสี่ยง ๆ เพียงเพราะเธอไม่ได้เข้าร่วมทีม ลืม ๆ มันไปเถอะ”

- **แบบ “นักปรัชญา”**

“ชีวิตคนเราไม่ได้มีแต่ความยุติธรรมเสมอไป เธอต้องหัดเรียนรู้วิธีรับมือเรื่องทำนองนี้บ้าง”

- **แบบ “ให้คำแนะนำ”**

“อย่ายอมให้เรื่องแค่นี้ทำให้เธอเกิดความท้อแท้ ลองสมัครเข้าทีมกีฬาอื่นดูนะ”

- **แบบ “ตั้งคำถาม”**

“เธอคิดว่าทำไมถึงโดนคัดออกจากทีม คนอื่นในทีมเก่งกว่าเธอหรือเปล่า แล้วตอนนี้เธอจะไปทำอะไรล่ะ”

22 **วิธีพูดและสอนเด็ก** เพื่อกระตุ้นให้เขาอยากเรียนรู้ - ฉบับปรับปรุง by **อดิสร เฟเบอร์** และ **เอเลน มาซลิส**

- **แบบ “แก้ต่างคนอื่น”**

“ลองคิดจากมุมมองครูฝึกสิ ครูเขาต้องการให้ทีมได้ชัยชนะ มันเป็นการตัดสินใจที่ยากทีเดียวที่จะเลือกให้ใครอยู่หรือใครไป”

- **แบบ “เสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น”**

“โอ้ น่าสงสารจริง ๆ ครูรู้สึกเสียใจแทนเธอจัง เธอได้พยายามอย่างหนักเพื่อเข้าร่วมทีม แต่เธอคงจะไม่เก่งพอ ปานนี้เพื่อน ๆ คงรู้ข่าวกันหมดแล้ว ครูพนันว่าเธอคงรู้สึกขายหน้าแย่”

- **แบบ “จิตแพทย์สมัครเล่น”**

“เธอเคยพิจารณาถึงเหตุผลที่แท้จริงที่เธอถูกคัดออกจากทีม ว่าเป็นเพราะใจของเธอไม่อยู่กับการฝึกซ้อมหรือเปล่า ครูคิดว่าในจิตใต้สำนึกแล้ว เธอคงไม่ต้องการอยู่ในทีม ดังนั้นเธอจึงรู้สึกสับสนกับเป้าหมายที่กำลังต้องการ”

!**เคนยกมือขึ้น “หยุด พอแล้ว ผมเข้าใจแล้วครับ”**

ฉันถามเคนว่าจะขอดูข้อความที่เขาเขียนได้มั้ย เคนยื่นกระดาษสีขาวขึ้นมาให้ฉัน ฉันอ่านออกเสียงดัง

- “อย่ามาบอกฉันว่าต้องรู้สึกอย่างนั้นรู้สึกอย่างนี้”
- “อย่ามาบอกให้ฉันทำหรือไม่ทำอะไร”
- “ครูไม่มีวันเข้าใจ”
- “ครูก็รู้คำตอบอยู่แล้ว แล้วจะถามทำไม”
- “ครูก็ดีแต่เข้าข้างคนอื่น ยกเว้นฉัน”
- “ฉันมันโง่ซี้แพ้”
- “นี่เป็นครั้งสุดท้ายที่ฉันจะเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ครูฟัง”

“โอ้ ไม่นะ” มาเรียอุทาน “หลายประโยคที่เจนเพิ่งพูดกับเคน ฟังดูเหมือนที่ฉันพูดกับมาเกิ้ลูกชายฉันไม่มีผิด แล้วเราควรจะพูดอย่างไรล่ะ”

1. **การจัดการอารมณ์และความรู้สึก** ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของเด็ก 23

“ยอมรับในความรู้สึกทุกซึ่ใจของเด็ก” ฉันตอบอย่างรวดเร็ว
“ทำยังไงล่ะ” มาเรียถาม

ไม่มีคำตอบออกมาจากปากฉัน ฉันมองหาเงาให้ช่วยตอบ เงาหันไปทางเคนและจ้องหน้าเขา “เคน” เงาพูด **“การค้นพบว่าตัวเธอ ถูกตัดออกจากทีมที่เธอมั่นใจเหลือเกินว่าเธอสมควรอยู่ในทีมนั้น คงเป็นเรื่องน่าตกใจและน่าผิดหวังครั้งใหญ่เลยสินะ”**

เคนพยักหน้า “นั่นเป็นเรื่องจริง” เขาพูด “มันเป็นเรื่องน่าตกใจและน่าผิดหวัง และผมรู้สึกโล่งอกมากเมื่อมีคนเข้าใจความจริงข้อนี้”

พวกเราทั้งหมดมีอะไรอีกมากมายที่จะคุยต่อจากนั้น มาเรียเปิดเผยความลับของเธอต่อพวกเราว่า ตอนเด็ก ๆ ไม่เคยมีใครยอมรับความรู้สึกของเธอเลย เคนถามว่า “พวกเราจะให้นักเรียนได้รับในสิ่งที่พวกเราไม่เคยได้รับได้อย่างไร”

Wวกเราเห็นพ้องกันว่าจำเป็นต้องมีแบบฝึกหัดเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับวิธีการพูดแบบใหม่ที่เราควรใช้โต้ตอบกับพวกเด็ก ๆ ฉันรับอาสาเป็นคนนำตัวอย่างแสดงวิธีการยอมรับความรู้สึกของเด็กที่โรงเรียนมาให้กับทุกคน ในเวลาสองสามวันถัดมา ฉันก็นำตัวอย่างที่ทำเป็นรูปการ์ตูนมาให้เพื่อน ๆ ที่กินข้าวเที่ยงด้วยกันดู...

แทนที่จะปฏิเสธความรู้สึก

เมื่อความรู้สึกถูกปฏิเสธ เด็กนักเรียนจะรู้สึกท้อแท้ได้ง่าย

วิธีแก้ปัญหา - กำหนด "ชื่อ" ให้กับความรู้สึกของเด็ก

เมื่อความรู้สึกในเชิงลบได้รับการยอมรับ เด็กก็จะมีความกล้าที่จะพยายามต่อไป

แทนที่จะวิพากษ์วิจารณ์และเสนอแนะ

คุณครูมีความปรารถนาดี แต่เมื่อเด็กนักเรียนได้รับคำวิจารณ์และคำแนะนำอย่างหนักแล้ว เขาก็พบว่า เป็นเรื่องยากที่จะมาใคร่ครวญคิดถึงตัวปัญหาหรือแสดงความรับผิดชอบ

วิธีแก้ปัญหา - รับรู้ความรู้สึกด้วยคำพูด "เธอ... อืม... เข้าใจแล้ว"

การตอบสนองต่อความทุกข์ใจของเด็กนักเรียนด้วยความห่วงใยและการพยักหน้าเป็นระยะ ๆ หรือ อุทานแสดงความเข้าใจอกเข้าใจ เพื่อให้เด็กได้ระบายและมุ่งสนใจกับปัญหา ในที่สุดจะช่วยให้เด็กสามารถแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองได้

แทนที่จะให้เหตุผลและหาคำอธิบาย

เป็นเรื่องน่ารำคาญใจเมื่อนักเรียนปฏิเสธที่จะตอบสนองต่อการให้เหตุผล แล้วเราจะทำอะไรได้
มีวิธีที่ดีกว่านี้ที่จะช่วยเด็กนักเรียนเอาชนะความท้อแท้ในการทำงานหรือไม่

วิธีแก้ปัญหา - ยอมให้เด็กได้สมความปรารถนาในจินตนาการของเขา

เมื่อเราสร้างจินตนาการตามที่เด็กนักเรียนหวังไว้
เราจะช่วยให้เด็กสามารถจัดการกับปัญหาได้ดีขึ้น

แทนที่จะเพิกเฉยต่อความรู้สึก

มันเป็นเรื่องยากสำหรับเด็ก ๆ ที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
เมื่อความรู้สึกของพวกเขาถูกละเลย

วิธีแก้ปัญหา - ยอมรับความรู้สึกเด็กขณะยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับ

เมื่อความรู้สึกของเด็ก ๆ ได้รับการยอมรับ
การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจะง่ายขึ้น

เคนมองภาพประกอบและสายหัว “ในทางทฤษฎีแล้ว เรื่องราวทั้งหมดนี้ฟังดูน่าพิศวง แต่สำหรับผมแล้ว มันถือเป็นการเรียกร้องอีกอย่างจากครู แล้วเราจะไปหาเวลาจากไหนมาช่วยเด็ก ๆ จัดการกับอารมณ์และความรู้สึกของพวกเขาล่ะ”

ดวงตาของเจนเป็นประกาย “คุณสามารถหาเวลาได้” เธอพูด “ไปโรงเรียนให้เช้าขึ้น กลับบ้านเย็นขึ้นนิดหนึ่ง รับประทานอาหารเที่ยงและไม่ต้องพักเข้าห้องน้ำ”

“ใช้สิ” เคนเสริม “และในระหว่างการเตรียมแผนการเรียน ให้คะแนนการบ้าน ปรับปรุงกระดานแจ้่งข่าว เตรียมการประชุม และสอนหนังสือ คุณต้องมากังวลถึงสิ่งที่นักเรียนอาจรู้สึกหรือคิดหาวิธีสร้างจินตนาการในสิ่งที่พวกเขาไม่สามารถมีได้ในความเป็นจริง”

ในขณะที่ฉันฟังเคนพูด ฉันเริ่มคิดว่า ‘นี่อาจเป็นเรื่องที่เราร้องขอมากเกินไปจากครู’ ราวกับว่าเจนอ่านใจของฉันออก “มันไม่ใช่เรื่องเล่น ๆ นะ” เธอพูด “ฉันรู้ว่าเรื่องที่ร้องขอจากครูนั้นเยอะมาก แต่ฉันก็รู้ว่าเป็นเรื่องสำคัญมากแค่ไหนสำหรับเด็ก ๆ ที่จะได้รับความเข้าใจและความจริงมืออยู่ว่า เมื่อเด็กนักเรียนไม่สบายใจ พวกเขาจะขาดสมาธิ และจะไม่สามารถซึมซับรับสิ่งใหม่ ๆ ได้ ถ้าเราต้องการให้อิสระแก่ความรู้สึกสำหรับการคิดและเรียนรู้ของเด็ก ๆ เราก็ต้องจัดการความรู้สึกของพวกเขาด้วยความใส่ใจด้วย”

“และไม่เพียงแค่ว่าโรงเรียนเท่านั้น แต่ต้องที่บ้านด้วย” มาเรียเสริมอย่างหนักแน่น

เราทั้งหมดหันมาที่มาเรีย “เมื่อตอนที่ฉันอายุประมาณ 9 ขวบ” เธออธิบาย “ครอบครัวของฉันย้ายบ้าน และฉันก็ต้องไปโรงเรียนใหม่ ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์เป็นคนเข้มงวดมาก ทุก ๆ ครั้งที่ฉันเข้าสอบวิชาเลข ครูจะส่งกระดาษคำตอบคืนให้ฉันและมีเครื่องหมายกากบาทอันใหญ่สีดำบนคำตอบที่ผิดทุกข้อ ครูจะบังคับให้ฉันแก้ไขกระดาษคำตอบ

1. วิธีจัดการอารมณ์และความรู้สึก ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของเด็ก 33

ครั้งแล้วครั้งเล่าจนกว่าจะได้คำตอบที่ถูกต้อง ฉันรู้สึกกลัววิชาของครู คนนี้ บางครั้งฉันก็พยายามลอกคำตอบจากเด็กคนอื่น คืนก่อนการทดสอบ ฉันมักจะรู้สึกปวดท้องเสมอ ฉันจะบอกแม่ว่า ‘แม่จำ หนูกลัวจัง’ และแม่จะบอกว่า ‘ไม่มีอะไรที่ต้องกลัว ลูกทำให้ดีที่สุดก็พอแล้ว’ และพ่อของฉันจะพูดว่า ‘ถ้าลูกตั้งใจเรียน ลูกก็ไม่ต้องกลัวอะไร’ แต่มันทำให้ฉันรู้สึกไม่ดีไปกว่าเดิม”

เคนมองมาเรื่อยๆ ล้อเลียน “สมมุติว่าคุณแม่หรือคุณพ่อของคุณพูดว่า ‘**ลูกดูกังวลใจเรื่องการสอบมากเกินไป มาเรีย**’ นั่นจะทำให้เกิดความแตกต่างมั้ย”

“โอ้ ใช่เลย” มาเรียอุทาน “เพราะจากนั้นฉันก็จะบอกพ่อแม่เรื่องกากบาทสีดําและเรื่องขายหน้าของการสอบซ่อมต่อหน้าทุกคนในห้อง” เคนยังสงสัย “และนั่นมันเพียงพอที่จะทำให้คุณลดความกังวลใจ และทำข้อสอบวิชาเลขได้ดีขึ้นหรือเปล่า”

มาเรียหยุดคิด “**ฉันคิดอย่างนั้นนะ**” เธอพูดซ้ำ ๆ “**เพราะถ้าพ่อแม่ของฉันรับฟังความกังวลใจต่าง ๆ และให้ฉันได้ระบายออกมา ฉันคิดว่าตัวฉันเองน่าจะมีกำลังใจมากขึ้นที่จะไปโรงเรียนในวันรุ่งขึ้น และมีความฮึกเหิมที่จะพยายามมากขึ้น**”

สองสามวันหลังจากบทสนทนานี้ได้เกิดขึ้น มาเรียกลับมาพร้อมกับรอยยิ้มและดีงกระดาดขนาดเล็ก ๆ ที่พับไว้ออกจากกระเป๋าถือ “ฉันต้องการให้พวกคุณได้ฟังคำพูดบางตอนที่ลูก ๆ คุยกับฉันในช่วงสัปดาห์นี้ พอฉันพูดจบแล้ว พวกคุณทุกคนต้องลองเดาว่าฉันไม่ได้พูดอะไรกับพวกเขา ประโยคแรกมาจากแอนนา ลูกสาวของฉัน” มาเรียคลี่กระดาดออกมาอ่าน “แม่ขา ครูสอนพละสั่งให้หนูวิ่ง เพราะหนูแต่งตัวช้าและเพื่อน ๆ ทุกคนก็จ้องมองหนู”

เคนตอบทันที “คุณคงไม่ได้พูดว่า ‘ลูกหวังจะให้ครูทำอะไรหรือปรบมือให้ มอบเหรียญทองสำหรับการมาสายหรือไง’ ทุกคนที่โต๊ะหัวเราะ

มาเรียพูดว่า “ประโยคนี้มาจากมาโก้ ลูกชายของฉัน ‘แม่ อย่าฟังฉัน นะครับ ผมทำถุงมือคู่มือใหม่หายไป”

“ฉันขอตอบข้อนี้” เจนพูด “อะไรกัน นี่เป็นถุงมือคู่มือที่สองที่ลูก ทำหายในเดือนนี้แล้วนะ ลูกคิดว่าเราพิมพ์เงินใช้เองได้หรือไง คราวหน้า เวลาที่ลูกถอดถุงมือ ให้เก็บไว้ในกระเป๋าและก่อนที่จะลงจากรถโรงเรียน ให้สำรวจจุดที่เก้าอี้และพื้นรถว่าทำถุงมือหล่นอยู่หรือเปล่า”

“เดี๋ยวก่อน ที่พูดมานี้มีอะไรเสียหยาตรงไหนหรือครับ” เคนถาม “คุณกำลังสอนเด็กเรื่องความรับผิดชอบนี่”

“สอนผิดเวลาละ” เจนพูด

“ทำไมล่ะครับ”

“เพราะเมื่อคนคนหนึ่งกำลังจมน้ำ นั้นไม่ใช่เวลาที่จะมาสอนเขา ว่าว่ายน้ำ”

“อืมมม...” เคนพูด “ผมต้องคิดถึงประเด็นนี้ด้วยสินะ เอาละ ถึงคิวของคุณแล้ว ลิซ” เขาพูด ซึ่มาที่ฉัน มาเรียนอ่านต่อว่า “ประโยคนี้ก็มาจากแอนนา ‘หนูไม่แน่ใจว่ายังอยากอยู่ในวงออร์เคสตราอีกต่อไปหรือไม่”

ฉันพูดสวนทันที “หลังจากที่พ่อกับแม่เสียเงินเสียทองไม่รู้ตั้งเท่าไร เป็นค่าเล่าเรียนวิชาไวโอลิน แล้วลูกกำลังบอกว่าจะเลิกเล่นอย่างนั้นหรือ พ่อของลูกคงเสียใจมากถ้าได้ยินเรื่องนี้”

มาเรียนมองหน้าพวกเราด้วยความประหลาดใจ “พวกคุณรู้ได้ยังไง ว่าฉันเกือบหลุดปากพูดประโยคพวกนี้”

“เรื่องกล้วย ๆ” เจนพูด “นั่นเป็นคำพูดที่พ่อแม่พูดกับพวกเรา และเป็นคำพูดที่ฉันสะดุดใจตอนที่พูดกับลูก ๆ ของฉันเอง”

“มาเรีย” เคนพูด “อย่าทิ้งให้พวกเราสงสัยคาใจอยู่เลย คุณพูดอะไรกับลูกของคุณบ้าง”

1. **การจัดการอารมณ์และความรู้สึก** ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของเด็ก 35

“เอาละ” มาเรียตอบอย่างภาคภูมิใจ “ตอนที่มาโก้หาถุงมือคู่มือใหม่ ไม่พบ ฉันก็ไม่ได้พูดเทศนาลูก ฉันพูดว่า **‘ลูกคงรู้สึกอารมณ์ไม่ดีเวลาทำของหาย... ลูกคิดว่าลูกลืมถุงมือไว้บนรถโรงเรียนหรือเปล่า’** มาโก้จ้องมองฉันราวกับว่าไม่เชื่อหูตัวเองและบอกว่าพรุ่งนี้เช้าเขาจะไปถามคนขับรถโรงเรียนว่าเห็นถุงมือของเขาหรือไม่”

“และตอนที่แอนนา บอกฉันเรื่องครูพลະบังคับให้เธอวิ่งต่อหน้าเพื่อน ๆ ฉันพูดว่า ‘มันน่าอายหน้าหน้าดูสินะ’ แอนนาพูดว่า ‘ใช่เลยคะแม่’ แล้วเธอก็เปลี่ยนเรื่องพูด ซึ่งมันก็ไม่ใช่เรื่องผิดปกติสำหรับแอนนา เพราะว่าเธอไม่เคยเล่าอะไรให้ฉันฟังว่าเกิดอะไรขึ้น”

“แต่ที่น่าแปลกใจมากคือสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาต่างหาก หลังจากเรียนดนตรีเสร็จแล้ว แอนนาพูดว่า ‘หนูไม่แน่ใจว่ายังอยากอยู่ในวงออร์เคสตราอีกต่อไปหรือเปล่า’ คำพูดของแอนนาทำให้ฉันใจหาย แต่ฉันพูดเพียงว่า **‘ใจนี้ลูกต้องการอยู่ในวงออร์เคสตรา แต่อีกใจก็อยากจะเลิกสินะ’** แอนนาเงยไป จากนั้นเธอก็เริ่มพูดและเรื่องราวทั้งหมดก็พรุ้งพรุ้งออกมา เธอเล่าว่าเธอชอบเล่นไวโอลิน แต่เนื่องจากต้องใช้เวลาฝึกซ้อมมาก เธอจึงแทบไม่ได้เจอหน้าเพื่อน ๆ เลย และตอนนี้เพื่อนของแอนนาก็ไม่เคยโทรหาเธอหรืออาจจะเลิกคบเป็นเพื่อนกันไปแล้ว จากนั้นแอนนาเริ่มร้องไห้และฉันก็กอดแอนนาไว้”

“โอ้ มาเรีย” ฉันพูดขึ้น ฉันรู้สึกซาบซึ้งใจในประสบการณ์ที่เธอได้เล่าให้เราฟัง

“มันเป็นเรื่องตลกไม่ใช่หรือ” เจนพูด “แอนนาคงจะไม่เล่าถึงต้นตอของปัญหาของเธอ หากคุณไม่ได้ยอมรับในความรู้สึกอันสับสนของเธอ”

“ใช่แล้วค่ะ” มาเรียแสดงท่าทีเห็นด้วยอย่างกระตือรือร้น “และเมื่อปัญหาที่แท้จริงได้ถูกหยิบยกมาพูด เธอก็มีความคิดว่าจะแก้ปัญหาด้วยตัวเองยังไง วันรุ่งขึ้นแอนนาเดินมาบอกฉันว่า เธอตัดสินใจที่จะอยู่ในวงออร์เคสตราต่อ และอาจจะคบหาเพื่อนใหม่ ๆ ในวง”

